

РОЗВИТОК МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

Володимир Камішин
В.о. директора УкрІНТЕІ,
доктор педагогічних наук, член-
кореспондент Національної
академії педагогічних наук України

Людмила Фірсова
Завідувач відділення
міжнародного науково-
технічного співробітництва та
трансферу технологій УкрІНТЕІ

Валерій Бессараб
старший науковий співробітник
відділу формування інноваційних
ресурсів та супроводження
трансферу технологій УкрІНТЕІ

Проект «Розвиток міжрегіональної мережі трансферу технологій» став одним з переможців конкурсного відбору та реалізується за рахунок коштів, отриманих від ЄС у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної та регіональної політики України.

Стійке динамічне зростання української економіки у значній мірі залежить від ефективного використання інтелектуального та науково-технічного потенціалу країни, швидких темпів комерціалізації високотехнологічних наукових розробок та їх впровадження у ключові сфери національної економіки. Відсутність ефективної співпраці між сектором прикладних наукових досліджень та реальною сферою економіки спричинило стрімке технологічне відставання базових галузей економіки. Надзвичайно актуальним завданням є розвиток інституцій та мереж у сфері трансферу знань, технологій та інноваційної діяльності. Водночас, необхідно враховувати кращий світовий досвід, а також вектор європейської інтеграції: європейську інноваційну політику, реко-

ментації для розвитку трансферу технологій та відкритих інноваційних систем Європейського Союзу. Виконання цього завдання зумовить оптимізацію управління інтелектуальною власністю в університетах та наукових установах України, підвищення ефективності використання коштів, що спрямовуються на фінансування науково-технічної діяльності, покращення доступу бізнесу, особливо малого та середнього, до новітніх технологій, пришвидшення модернізації промислових підприємств та сприяння розвитку інновацій.

Комерціалізація наукових розробок і технологій дає можливість виробництва високотехнологічної конкурентоздатної продукції з високою доданою вартістю, що є надзвичайно важливим для економіки України. Вирішити питання комерціалізації інноваційної продукції можливо, зокрема шляхом розвитку інформаційних систем (як організаційно впорядкованої сукупності інформаційних ресурсів, інформаційних технологій і засобів забезпечення інформаційних процесів), а також плідної кооперації між усіма учасниками процесу трансферу технологій. Тому проект «Розвиток міжрегіональної мережі трансферу технологій» направлений на широке впровадження технологій в інноваційну діяльність – як одне із завдань, що стоїть на порядку денному не лише України, а й Європейського Союзу.

Детальний аналіз ситуації показує, що на сьогодні в міжнародному інформаційному просторі вже існують інтегровані системи різних рівнів – від систем окремих великих об'єднань, бібліотек, загальноміських інтегрованих інформаційних систем, систем органів державної влади до міжнародних інтегрованих інформаційних ресурсів. Проект щодо створення міжрегіональної мережі трансферу технологій дозволить визначити шляхи перспективного розвитку національних інформаційних ресурсів та їх об'єднання з ресурсами інших країн. Створювана мережа інтегрованих інформаційних ресурсів щодо науково-технічних досягнень може бути використана не тільки у міжрегіональному, а також у міждержавному обміні науково-технічною інформацією.

Останнім часом науково-технічне співробітництво України розвивається в напрямку проведення спільних досліджень і розробок та обміну результатами цих досліджень з урахуванням взаємних інтересів, обміну «ноу-хау» і ліцензіями на компенсаційній основі. Першим етапом була робота зі ство-

рення автоматизованої системи формування інтегрованих міждержавних інформаційних ресурсів (АСФІМІР), що функціонує в УкрІНТЕІ з 2004 р. АСФІМІР налічує 10 баз даних, що дозволяє проаналізувати ситуацію на технологічному ринку України (uintei.kiev.ua/transfer/store/).

Саме тому виникла потреба у проєкті «Розвиток міжрегіональної мережі трансферу технологій» (далі – Мережа), який пройшов конкурсний відбір та реалізується за рахунок коштів, отриманих від Європейського Союзу у рамках виконання Угоди про фінансування Програми підтримки секторальної та регіональної політики України.

Ініціатором проєкту виступає Міністерство освіти і науки України (МОН України), виконавцем – Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (УкрІНТЕІ). Реалізація проєкту стартувала у 2018 році, термін реалізації – 36 місяців.

Основною метою проєкту є розвиток інституцій та мереж у сфері трансферу знань і технологій та інноваційної діяльності, а саме: створення Міжрегіонального офісу трансферу знань і технологій (далі – Офіс) на базі МОН України та УкрІНТЕІ, а також двох пілотних регіональних центрів трансферу знань і технологій в Одеській області на базі Одеського економічного університету та Харківській – на базі Громадської організації «Технологічний бізнес-інкубатор «Харківські технології».

У 2019 році розпочато роботу Міжрегіонального офісу трансферу знань і технологій на базі УкрІНТЕІ.

Наразі під егідою Мережі в рамках діяльності Офісу було проведено ряд заходів: конференцій, навчальних тренінгів, круглих столів тощо. У рамках німецької програми Senior Experten Service (SES) в березні 2019 року Інститутом було запрошено німецького експерта доктора Отмара Шоллера в якості короткострокового експерта з питань трансферу технологій та організації науково-технічної експертизи проєктів. Він провів низку консультацій та семінарів для учасників Мережі та усіх зацікавлених щодо діяльності в міжнародній інноваційній сфері, організації взаємовигідних контактів між усіма учасниками науково-інноваційного процесу, пришвидшення комерціалізації розробок з урахуванням європейського досвіду.

Наприкінці 2018 року спільно з Київською торгово-промисловою палатою Інститутом було проведено бізнес-контакт біржу, мета якої – сприяння встановленню прямих ділових контактів із зацікавленими партнерами та створення умов для впровадження сучасних науково-технічних розробок та інновацій в реальний сектор економіки та бізнес-середовище. Під час заходу було представлено 14 найбільш перспективних завершених наукових розробок, що мають потенціал для їх впровадження в реальний бізнес. Наразі за результатами біржі проводяться перемовини із зарубіжними компаніями щодо впровадження 4-х наукових розробок. Надалі плануються й міжнародні заходи за участю українських науковців і розробників та зацікавлених європейських партнерів.

У рамках проєкту передбачається створення веб-платформи, спрямованої на функціонування єдиної мережі та її регіональних сегментів, які концентрують всю наявну інформацію щодо комерціалізації інноваційних технологій, надання допомоги та консультацій підприємцям, науковим організаціям та окремим дослідникам у сфері міжнародної кооперації та трансферу технологій.

У роботі над проєктом більше уваги приділятиметься експертизі технологій, розробок, стартапів, інноваційних проєктів тощо та рейтингуванню результатів. В рамках проєкту створюється дієвий механізм, який має забезпечити ефективний процес організації і проведення державної наукової і науково-технічної експертизи шляхом використання сучасних інформаційних технологій та програмних продуктів. Саме такий підхід у проведенні експертизи сприятиме виявленню найбільш ефективних розробок та технологій для представлення їх потенційним інвесторам.

Другим важливим аспектом створення Мережі є проведення навчальних заходів для співробітників відділів, офісів трансферу технологій, науков-

ців, розробників, для потенційних учасників проєктів, інвесторів тощо. Планується проведення тренінгів, майстер-класів та підбір індивідуальних програм.

Команда Мережі складається із провідних науковців УкрІНТЕІ. За ходом реалізації проєкту ви можете спостерігати на сайті – візитівці (merezha.ukrintei.ua).

Маємо сподівання, що робота в рамках виконання проєкту «Розвиток міжрегіональної мережі трансферу технологій» дозволить значно покращити результати впровадження вітчизняних науково-технічних розробок у реальний сектор економіки та надати поштовх для його динамічного зростання.

Учасники проєкту запрошують до участі усіх зацікавлених у розвитку економіки та стабільному процвітанні нашої держави. Спільна робота в рамках діяльності Мережі сприятиме стійкому розвитку економіки держави, її конкурентоспроможності.

